



PAGEO

PALLAS ATHÉNÉ GEOPOLITIKAI ALAPÍTVÁNY

Müncheni Biztonságpolitikai Konferencia 2017



PAGEO

PAGEO Kutatóintézet - POLICY BRIEF – 2017. 02. 27.

2017. február 17-19. között 53. alkalommal rendezték meg a világ legnagyobb jelentőségű biztonságpolitikai összejövetelét, a Münchener Biztonságpolitikai Konferenciát, a külpolitikai témák Davosát¹. A rendezvényen mintegy 500 meghívott vezető – többek között 47 külügyminiszter és 30 védelmi miniszter vett részt, hogy megvitassák a világ legfontosabb aktuális nemzetközi biztonságpolitikai válságait és jövőbeli kihívásait.

- A müncheni konferencia előtt a szervezők által publikált tanulmány szerint a világ a legnagyobb instabilitás időszakába lépett a II. világháború vége óta, illetve kiemelte, hogy a 2017-es év kritikus lesz Európa számára.
- A konferencia legfontosabb témája Donald Trump elnöksége – és az ehhez kapcsolódó biztonságpolitikai kihívás volt
- Az amerikai alelnök Michael Pence a korábbi orosz-barát kijelentésekkel szemben kritikus hangokat ütött meg a konferencián, ami a jelek szerint Moszkvát is meglepte
- Szergej Lavrov orosz külügyminiszter viszonozta Pence szavait, és Európa biztonságpolitikai válságáért a NATO bővítést vádolta meg. Lavrov szerint a nyugati politikusok fejében a „hidegháború” még nem ért véget
- Az EU számára a transzatlanti kapcsolatok rendezése és a Trump adminisztrációval történő biztonsági együttműködés kiemelkedő jelentőségű
- Európa jövőjével kapcsolatban továbbra is megoszlanak a vélemények, egyesek az integráció elmélyítése, mások a nemzetállamok szuverenitása mellett érvelnek
- Kína elérkezettnek látja az időt arra, hogy átvegye a világ vezetőjének a szerepét, egy felelősségteljes, a nemzetközi közjót biztosító nagyhatalom képében
- Az Ázsia–csendes-óceáni térség stabilitását az észak-koreai nukleáris fegyverkezés veszélyezteti, ami ellen Dél-Korea elveti a tárgyalást, inkább kemény eszközökkel lépne fel.

A Müncheni Biztonságpolitika Konferencia

Már több mint ötven éve, mintegy félezer döntéshozó és vezető politikus részvételével rendezik meg Münchenben évről évre a világ legfontosabb külpolitikai-biztonságpolitikai ügyeket tárgyaló eseményét, a Munich Security Conference-t (MSC). Az esemény levezetője a tavalyihoz hasonlóan ismét Wolfgang Ischinger nagykövet volt, a résztvevők listáján többek között John McCain szenátor, Boris Johnson brit külügyminiszter, Petro Porosenko ukrán elnök, Angela Merkel német kancellár, Michael Pence, az USA alelnöke, António Guterres ENSZ főtitkár, Szergej Lavrov orosz külügyminiszter, Haider Al-Abadi iraki miniszterelnök, Wang Yi kínai külügyminiszter, Adel bin Ahmed Al-Jubeir szaúdi külügyminiszter, Mevlüt Çavuşoğlu török külügyminiszter, és Bill Gates is szerepelt.

Az idei esemény legfontosabb témái a következők voltak:

- Az Európai Unió jövője: együtt, vagy külön?
- A Nyugat jövője: bukás, vagy fellendülés?
- A NATO jövője: „elavult”, vagy „nagyon fontos”?
- Egészségbiztonság: apró kórokozók – hatalmas robbanás
- Klímabiztonság: a nyilatkozatok és valódi eredmények tükrében
- Radikális extrémizmus és terrorizmus
- Többé nem csendes? Kelet-Ázsia és a Koreai-félsziget biztonsága
- Eurázsia törésvonalai
- A demokrácia támadása és meghackelése
- Kongresszusi vita az USA külpolitikájáról
- Beavatkozás Szíriában.

Az idei müncheni biztonságpolitikai konferencia **legfőbb témája kétségtelenül Donald Trump elnöksége volt**, és az ehhez kapcsolódó biztonságpolitikai bizonytalanságok és kihívások. Trump személyére futott ki a beszélgetés akár Szíriáról, akár Oroszországról, akár Kínáról volt

szó. A február 17-19 között megtartott konferencia második legtöbbet emlegetett témája pedig Oroszország volt. A müncheni konferencia előestéjén az orosz külügyminiszter Szergej Lavrov találkozott a NATO főtitkárával, Jens Stoltenberggel. Bár a találkozó valódi eredményeket nem hozott, de a felek megvitatták az ukrán helyzetet, és újra kiemelték a párbeszéd szükségességét.

Előtérben Oroszország

Már a konferencia elején az Oroszországgal kapcsolatos viták alaphangulatot megadta az amerikai alelnök, **Michael Pence beszéde, aki Trump orosz közeledésével szemben egy elég határozott hangot ütött meg**, amivel a jelek szerint a Moszkvát képviselő orosz külügyminisztert, Szergej Lavrovot is meglepte. Az amerikai alelnök elmondta, hogy az Egyesült Államok azon fog dolgozni, hogy Oroszország betartsa a minszki egyezményeket és felelősséget viseljen a konfliktus miatt. Pence szerint annak ellenére, hogy USA együttműködést keres Oroszországgal, és azon dolgozik, hogy normalizálódjon a viszonyuk, nem tudnak eltekinteni az agresszív orosz politika miatti biztonsági kihívásoktól. **Ukrajna ügyében Pence így határozott kiállást és következetességet ígért.**



Michael Pence a konferencián odaszólt az Egyesült Államok NATO szövetségeseinek is: **az amerikai alelnök figyelmeztette mindenkit a szövetségben tett vállalására a 2%-os GDP arány elérésében a védelmi költségvetés terén.** Jelenleg a NATO 28 tagállamából csupán öten teljesítik a 2%-os kötelezettséget. Washington Trump korábbi kijelentéseinek megfelelően így határozottabb lesz a teljesítés melletti fellépésben, ugyanakkor ez azt is jelenti, hogy Európában a következő

években komolyabb szintű fegyverkezés indulhat meg a 2%-os GDP arány teljesítése miatt.

A konferencián több amerikai képviselő is beszédet tartott, akik hangsúlyozták, hogy bárhogya is nézzen ki Trump külpolitikája Oroszország felé, a szenátus ellene lesz, és nem hagyja majd teljesülni. Így például Lindsey Graham republikánus szenátor arról beszélt, hogy az orosz hacker támadások miatt, amelyekkel beleavatkoztak az amerikai elnökválasztásba, a szenátus újabb szankciókat készít elő Moszkva ellen. Graham szerint amennyiben az amerikai államfő nem teszi meg a szükséges lépéseket az ügyben, úgy a szenátus fogja ezt megtenni. Chris Murphy szenátor pedig arról beszélt, hogy Oroszország túlságosan kicsi árat fizetett eddig a tetteiért, és azon lesznek, hogy beszámoltassák.

Michael Pence kritikus beszéde – főleg Trump korábbi kijelentései fényében – meglephette Kremlt. A beszéd után nem sokkal reagált rá az orosz parlament felsőháza, a Föderációs Tanács is, és a Financial Times szerint csalódottnak tűnt Szergej Lavrov orosz külügyminiszter is a müncheni beszéde során. Az orosz Föderációs Tanács szerint az amerikai álláspont „lehetőséget ad Kijevnek, hogy végtelenül sabotálják a minszki egyezményeket”.

Az amerikai alelnök után beszédet tartó orosz külügyminiszter nem igen leplezte a csalódottságát. Nem volt egyszerű dolga, hiszen Trump közeledő kijelentései mellett még nem lehetett tudni, hogy milyen pozíciót vesz fel az amerikai külpolitika, így Pence beszéde után talán még improvizálnia is kellett. Így mondhatta Lavrov ironikusan azt, hogy „Moszkva addig nem törli el a szankciókat az Európai Unióval szemben, amíg nem teljesülnek a minszki egyezmények.”

Lavrov a hidegháborút is előhozta az előadásában, és **arról beszélt, hogy a NATO a hidegháború eszköze maradt.**

„Azt mondják, hogy a háborúk az emberek fejében kezdődnek el, és a logika szerint ugyanott kell végződniek. De a „hidegháborúval” ez a jelek szerint még nem esett meg, amennyiben egyes európai és amerikai politikusok nyilatkozatai alapján ítéljük meg a helyzetet” – mondta Lavrov Münchenben.

Lavrov hangsúlyozta azt is, hogy szerinte a NATO bővítése volt az, amely az elmúlt 30 év legfeszültebb helyzetéhez vezetett Európában. Az Egyesült Államokról beszélve pedig elmondta, hogy **„Moszkva pragmatikusan, egymás iránti tiszteletre és a globális stabilitás miatti felelősségtudat építésére törekszik Washingtonnal.**



Donald Trump békülékeny kijelentései ide vagy oda, az Egyesült Államok az elmúlt két hónapban több lépést is tett Oroszországgal szemben. Így **december 29-én, Barack Obama elnökségének utolsó napjaiban 35 orosz diplomatát utasítottak ki az országból**, két orosz nagyköveti diplomáciát pedig bezáratták (hírszerzési tevékenységre hivatkozva).

Legutóbb **február 16-án tettek Moszkva ellenes lépéseket Washingtonban**: egy törvénytervezet került az amerikai szenátus elé, amely teljes kontrollt adna a szenátusnak az Oroszországgal szembeni szankciók kezelésében. A törvénytervezet egyrészt 120 napos határidőt vezetne be a szankciók feloldásához, másrészt pedig törvényi erőre emelné Obama elnöki rendeleteit, amelyek az Oroszországgal szembeni szankciókról rendelkeztek (a szankciók legfontosabb részeiről négy elnöki rendelet rendelkezett). Mindez jelentősen megnehezítené a szankciók feloldását, amit Donald Trump lebegtetett meg.

A müncheni konferencián jelen lévő Angela Merkel beszédének jó része szintén Oroszországról szólt. A német kancellár szerint Németország érdekei számára rendkívül fontos lenne a kapcsolatok helyreállítása Moszkvával, de nem szabad semmibe venni a II. világháború utáni európai biztonságpolitika egyik legfontosabb pillérét: nemzetállamok területi integritását. Pont

ezt a rendkívül fontos alappillért sértette meg Moszkva Krím annektálásával.

„Az elmúlt 25 évben nem sikerült stabil kapcsolatokat felállítanunk Oroszországgal, de Oroszország a szomszédunk, az Európai Unió számára külső határvonal” – mondta Merkel a konferencián.

„Poszt-igazság, poszt-Nyugat, poszt-világrend”?

A müncheni konferencia előtt a München Biztonságpolitikai Konferencia Alapítványa nyilvánosságra hozta az éves jelentését, amely Európa és a világ biztonságpolitikai kihívásaira fókuszál.² A jelentés szerint **a világ a legnagyobb instabilitás időszakába lépett a II. világháború vége óta.**

A szerzők szerint **a 2017-es év kritikus lesz Európa számára.** Donald Trump amerikai elnököt nem érdekli Európa jövője, és inkább konkurensként tekint az Európai Unióra, nem pedig globális együttműködő partnereként. A jelentés kiemeli, hogy Trump esetleges orosz-barát politikája valójában nem segíti elő a békét, hanem pont ellenkezőleg, háborúhoz járul hozzá Európában.

Európa és a transzatlanti kapcsolatok jövője

Európai részről a legnagyobb figyelmet az új amerikai adminisztráció és az Európai Unió ellentmondásos viszonya érdemelte ki. Ahogy Wolfgang Ischinger német diplomata hangsúlyozta, a konferencia egyik fő célja, hogy az európai értékrendet és az integráció eredményeit a Trump kormány számára is láthatóvá tegyék. **Az európai álláspontot Angela Merkel képviselte a leghatározottabban a kérdésben, aki – válaszul az amerikai kritikákra – kitartott a nemzetközi szervezetek relevanciája mellett és az ENSZ, a NATO és az EU hatékonyságának növelése mellett érvelt.** A kancellár szerint napjaink kihívásaira, mint pl. az iszlám terrorizmus **Európa egyedül képtelen hatékony választ adni, ezért mindenképpen szüksége van az Egyesült Államok szövetségére, támogatására.** Kihangsúlyozta, hogy az EU védelmi képességeinek fejlesztése nem tűr

halasztást, ez azonban semmiképpen sem pótolhatja a NATO-t, így a transzatlanti kapcsolatok jelentőségéhez sem férhet kétség.

A NATO tagállamok katonai költségvetésének emelését Merkel is követendő célnak ismerte el, egyúttal **biztosította Michael Pence amerikai alelnököt arról, hogy Németország 2024-ig jelentősen meg fogja emelni a védelmi ráfordításait,** az idei évben például 8%-kal. (Jelenleg a német kormány a költségvetés 1,2%-át fordítja védelemre.)

Merkel az iszlám terrorizmussal kapcsolatban kifejtette, hogy a terror elleni küzdelemből a muszlim országokat sem szabad kihagyni, a terrorista cselekményektől viszont elhatárolódást vár, miközben a menekültek befogadását továbbra is Európa felelősségének tartja.

Jens Stoltenberg NATO főtitkár egyet értett Merkelrel abban, hogy a biztonsági kihívásokra csak a transzatlanti szövetség képes hatékony választ adni és **egy erős Európa amerikai támogatás nélkül nem képzelhető el.** Federica Mogherini az EU külügyi és védelempolitikai főmegbízottja a NATO és az EU szoros együttműködéséről beszélt, melynek során kiemelte, hogy **az elmúlt 7 hónapban 42 közös projekt indult útjára,** melyek a kibertértől kezdve a tengeri biztonságig számos a biztonságot érintő komplex kérdések megoldását célozták.

Az európai politikusok többsége egyet értett abban, hogy az USA-val egy konstruktív működőképes kooperáció kialakítása a cél, vagyis a korábbi kapcsolatok megőrzése. Sigmar Gabriel német külügyminiszter felvetése ezért hűvös fogadtatásban részesült, ő ugyanis azt javasolta, hogy **a jelenlegi helyzetben az EU-nak az Amerikától való elszakadásra is fel kell készülnie,** ezért mindenképpen a kezébe kell vennie a sorsát és lépéseket tennie a szervezet megerősítése érdekében. A többség véleménye szerint azonban ez károsan érintené a transzatlanti kapcsolatokat és az USA ellenszenvét is kiválthatná.

A Brexit az európai közös védelem kérdését is alapjaiban érinti, erre a problémára próbált meg Nagy-Britannia és Németország megoldást találni,

egy bilaterális projekt keretében. Amint arról Michael Fallon brit és Ursula von der Leyen német védelmi miniszter megállapodott, **a legfontosabb cél, hogy a szoros védelmi együttműködés az Egyesült Királysággal a későbbiek során is fennmaradjon**, hiszen ez közös érdek és nem lenne szerencsés a terheket más EU tagországokra hárítani.

A megbeszélések során **Európa jövője is központi témát jelentett**, itt viszont a davosi világgazdasági fórumhoz hasonlóan parázs vita bontakozott ki a résztvevők között, elsősorban az integráció és a nemzetállamok érdekeinek megosztottsága mentén. Frans Timmermans az Európai Bizottság alelnöke az eltérő társadalmakról és a közös értékrendről beszélt, **a brüsszeli döntések betartásának szükségességét hangsúlyozta** és arra figyelmeztetett, hogy a nemzetállamok önálló útja ma már nem járható. Ezzel szemben Witold Waszczykowski lengyel külügyminiszter **a nemzeti alkotmányok tiszteletben tartását várná el Brüsszeltől** és egyértelműen a szuverenitás megőrzése mellett foglalt állást. Wolfgang Schauble német pénzügyminiszter és Dalia Grybauskaitė litván elnök a beszélgetés során igyekezett közvetíteni a felek között, összességében pedig az európai integráció érdemeit méltatták, egyben annak folytatását is elengedhetetlennek minősítve.

Norbert Lammert a német Bundestag elnöke szerint sem képesek a nemzetállamok egyedül kezelni a problémákat, **a nacionalizmus és a populizmus terjedését pedig Európában is nagy veszélynek tartja**, ennek megakadályozására pedig a hiteles és tényyszerű ismeretek terjesztését tartja a legjobb megoldásnak.

Kína: a világ új vezető nagyhatalma

Wang Yi a Kínai Népköztársaság külügyminiszterének a beszéde egy olyan ügyesen megfogalmazott üzenet, amely a nemzeti érdekeit követő Kínát **egy a nemzetközi közösség problémáinak a megoldása iránt elkötelezett, felelősségteljes nagyhatalom** képébe bújtatja – tudatosan **szembe állítva** a Münchener Biztonsági Konferencián is egyre inkább kihívásként

megjelenő **Amerikai Egyesült Államokkal**. Wang ezzel megismételte Xi Jinping elnöknek a 2017. évi Világgazdasági Fórumon elhangzott [üzenetét](#): **Kína elérkezettnek látja az időt arra, hogy átvegye a világ vezetőjének a szerepét.**



Wang előadásában felsorolta, hogy milyen kihívások állnak a világ előtt: a terrorizmus; a világgazdaság gyengélkedései; a növekvő geopolitikai feszültségek; a migráns probléma; a globalizációs folyamat megtorpanása, stb. Kiemelte, hogy mindezekért egyre többen a globalizációt hibáztatják és ellenszernek az izolációt és protekcionizmust javasolják. Más vélemények szerint a problémák fő oka, hogy a világban nincs rend és megoldásként egy új nemzetközi rend létrehozását javasolják. Ugyancsak gyakran hangoztatott álláspont, hogy a világ nagy kultúrái között végletekig nőtt a feszültség, amely a civilizációk összeecsapásával fog végződni. Végül vannak, akik szerint a felemelkedő és a status quo nagyhatalmak közötti érdekellentét elkerülhetetlenül háborúba fog torkollni.

Wang amellet érvelt, hogy ha rossz utat választ a fenti problémákra a nemzetközi közösség, akkor óhatatlanul a háború felé menetel a világ. Mindezek miatt **egy megfelelő vezetőre van szükség, amely nem más, mint Kína**. Mire alapozza Wang ezt az álláspontot? Egyfelől az ázsiai országnak a fejlődéssel kapcsolatos hosszú és diverz **történelmi tapasztalatait** említi, amely képessé teszi, hogy megfelelő választ adjon a kihívásokra. Másodszor, Kína **rendelkezik a vezető pozícióhoz szükséges erőforrásokkal**. Harmadszor, az ország eltökélte magát, hogy **aktívan részt vesz a nemzetközi politika alakításában**. Ezek után

felmerül a kérdés, hogyan viszonyul Kína az említett problémákhoz?

Először is – megismételve Xi davosi beszédét – Wang amellelt érvelt, hogy **a globalizáció egy visszafordíthatatlan trend**. Az országoknak ezért nyitottnak és nem kirekesztőnek kell lenniük. Wang ezzel nem csupán az USA vezetésének mutat fricskát, de szem előtt tartja Kína érdekeit is. A továbbra is erősen exportfüggő kínai gazdaság számára ugyanis súlyos csapást jelenthet a növekvő merkantilista szemlélet és bezárkózás. Wang felhívta a figyelmet, hogy **a nemzetközi közösségnek nem szabad félnie a globalizációtól, mert együtt képesek azt formálni**.

Másodszor, Wang **kiállt a 2. világháborút követő nemzetközi rend fenntartása mellett**. Ezzel egyben a nemzetközi közvélemény megnyugtatását is célozta, sugallva, hogy egy Kína vezette nemzetközi rend nem lesz teljesen ismeretlen a többi ország számára. Kínának a fennálló nemzetközi rendhez való ragaszkodása egyben nemzeti érdeke is: ez a rend olyan előnyökkel szolgál ugyanis az ország számára, amely évtizedek óta biztosítja dinamikus gazdasági növekedését. Wang mindemellett kijelentette, hogy Kína nem hisz a történelem végében és abban, hogy a fejlődésnek csak egy modellje lehet: **tehát nem állítja, hogy Kína a nemzetközi rend fenntartása mellett, ne akarná azt saját érdekei mentén átalakítani** (erről lásd Fu Ying 2016-ban a Münchener Biztonságpolitikai Konferencián elhangzott [beszéde](#)).

Wang felszólította a nemzetközi közösséget, hogy harcoljon a problémák ellen, amelyhez szerinte minden eszközük megvan. Melyek ezek az eszközök?

1) Multilateralizmus és annak csúcsterméke az ENSZ. Wang szerint több probléma gyökere, hogy az ENSZ alapelvei nem valósulnak meg. **Az ENSZ-et tehát nem elvetni kell, hanem megerősíteni és hatékonyabbá tenni**. Bár Kína történelmi tapasztalataira hivatkozva elveti a hegemonikus nemzetközi rendszer lehetőségét, valójában a multilateralizmus erősítése egyértelműen az USA vezető szerepének a meggyengülését, és ezzel

párhuzamosan Kína jelentőségének a növelését jelentené.

2) **Nagyhatalmak közötti együttműködés átalakítása**. Bár az államok jogilag egyenlők, a nagyobb államoknak több erőforrásuk és képességük van, ezáltal nagyobb felelősségük és kötelezettségük is, hogy aktív szereplők legyenek. Wang amellelt érvelt, hogy Kína egy ilyen nagyhatalom. Ezt nem csupán Kína nemzetközi szerepéből vezeti le, de egyben üzenetet is küld az USA-nak: Kína hajlandó együttműködni a Trump adminisztrációval. Ebben megint kettős stratégiát látunk: egyfelől Kína új, választott szerepe mellett érvel, de az USA-nak eljuttatott üzenettel saját nemzeti érdekeit is védi. A nagyhatalmak együttműködése kapcsán Wang kiemelte az Oroszországgal és az EU-val való jó viszonyt, amely egyértelműen az előző tényezőt, az USA szerepét csökkentő multilaterizmust erősíti.

3) **Globális kormányzás**. Wang szerint a **világgazdaság működési hibáit csak a globális szintű együttműködéssel lehet helyrehozni** (pl. a szegénység, munkanélküliség, a jövedelemkülönbségek). Wang amellelt érvel, hogy a „közös fejlesztés” lehet a fejlődésnek az új alapja. A nemzetközi együttműködés az innováció területén viszont kétség kívül jelentős lökést adhatna Kína saját, egyre inkább K+F-re és innovációra építő nemzeti fejlesztési programjának is. Wang továbbá felhívja a figyelmet arra, hogy a globális kormányzásban szükség van a fejlődő országok szerepének növelésére. Kína ebben az esetben sem csak egy valós működési hibára hívja fel a figyelmet, a fejlődő országok támogatása ugyanis tovább javítaná Kína pozícióit, amely gyakran hivatkozik magára is, mint a fejlődő országok vezetőjére.

4) Regionális együttműködések. Wang szerint **a regionális együttműködésekre – átmeneti megtorpanásuk ellenére – továbbra is szükség van**. Ezek közül véleménye szerint a **legjelentősebb az „Egy Övezet Egy Út”** (erről lásd. [HUG 3. szám](#)), amely egy olyan közjó, amit Kína biztosít a világ számára. Természetesen a kritikus hangok szerint az „Egy Övezet Egy Út” az amerikai nemzetközi pozíciók meggyengítésére is alkalmas.

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy a Müncheni Biztonsági Konferencián Kína ismét megerősítette, hogy célja a nemzetközi közösség vezető nagyhatalmává válni. Mindez nem jelenti azonban, hogy pragmatikus külpolitikájával leszámolna. Úgy tűnik, az elkövetkező évek kínai külpolitikájának fő iránya kikristályosodott.

Vége a csendnek? Kelet-Ázsia és a Koreai-félsziget biztonsága

A müncheni konferencia főként a biztonsági kihívások terén foglalkozott a kelet-ázsiai térséggel. A 2017-es Munich Security Report szerint hosszú évek óta nem volt ilyen magas egy súlyosabb krízis kockázata. **A jövő egyik legnagyobb globális biztonsági kihívása lehet Kína és az USA regionális feszültsége**, hiszen jelenleg Ausztrália is elfogadna egy kínai vezetésű TPP-t, és Duterte Fülöp-szigeteki elnök kijelentette kiszakadását az USA szövetségi hálójából. A Koreai-félsziget kettéosztottsága és nukleáris kihívásai akár egy USA-Kína konfliktust is maguk után vonhatnak, így az északi fegyverkezés több szempontból is növeli a térség biztonsági kockázatát.

A 2017-es jelentés ázsiai fejezetéhez kapcsolódott a müncheni konferencia **"Pacific no more? Security in East Asia and the Korean Peninsula"** című panelbeszélgetése. A vita során több ázsiai politikus felszólalt, köztük Yun Byung-Se dél-koreai külügyminiszter, Ng Eng Hen szingapúri védelmi miniszter és Fu Ying, a kínai Országos Népi Gyűlés Külügyi Bizottságának elnöke. Kiemelendő, hogy **az esemény egyúttal az USA és Dél-Korea ritka nyilvános vitáját jelentette Kína ellenében.**

Yung Byung-Se számos párhuzamosan jelentkező kihívásról beszélt, amelyek megrázzák a térséget, így a területviták, tengeri és cyberbiztonság, s a geopolitika és geoökonómia visszatérését említette, amelynek legnagyobb kihívása az észak-koreai atomprogram. Észak-Korea 1991-es ENSZ-csatlakozásakor vállalt béke iránti elkötelezettségére utalt, s **elérkezettnek látja az időt a nemzetközi cselekvésre, keményebb**

szankciók formájában. A tárgyalásokat nem tartja elég hatékonyaknak, s bár elvben a déliek nyitottak a párbeszédre, ám a nukleáris program végleges leállítást várják, amelyben az ENSZ támogatására is számítanak. A sikertelen beavatkozás a régió túl terjedő nukleáris fenyegetést hozna, de egy sikeres újraegyesítés esetén a félsziget a nemzetközi béke előfutára lehetne.

Ng Eng Hen az USA-Kína kapcsolatban látja a térség stabilitásának alapját, s az új amerikai elnökség miatt különösen fontosnak tartja, hogy a két fél nyilvánosan kifejezze Ázsia-politikája céljait. A szingapúri miniszter John F. Kennedy szavait idézte, aki a szabadság védelmét ígérte bármi áron, s ami legitimitást szolgáltatott az amerikai hatás kiterjesztésére Ázsia-szerte. A jelenlegi amerikai vezetés felé kérdésként merül fel, hogy **ez az amerikai hatás miként változik az USA első helyre kerülésével?** Ha fenntartják a Kína-ellenes külpolitikát, a térségre nehéz évek várnak, azonban lehetőség nyílik arra is, hogy a biztonságért cserébe Kína más előnyöket adjon az USA-nak. **Kínának felemelkedő hatalomként szintén be kell mutatnia jövőképét**, ami Ng reményei szerint nem csupán saját érdekeit szolgálja. A miniszter az egyes kezdeményezésekben, mint például az AIIB és az OBOR, a közös érdekek szolgálatát látja, ezek mellé állítaná a már meglévő intézményeket, mint az ASEAN Regional Forum és az East Asia Summit, hogy közvetítő szerepet töltsenek be a jobb kölcsönös megértésért.

A katonai fejlesztésekkel kapcsolatban **Fu Ying elmondta, hogy Kína GDP-je 1,5%-án kívánja tartani védelmi kiadásait, ami kevesebb, mint a NATO tagjai által célzott 2%.** Ennek ellenére gyakran azzal szembesül, hogy külföldi újságírók veszélyforrásként tekintenek a kínai fegyverkezésre. Kínai emberként büszkeséget érez országa megerősödése okán, amelynek biztonsága a globális biztonság szerves részét képezi.

Két korszakra osztotta a modern Ázsia-csendes-óceáni térség biztonságát, a hidegháború utáni húsz évre, valamint az azóta tartó időre. Az első húsz év konfliktusokat hozott a világban, míg az

ázsiai térség viszonylag békés volt, s a regionális integráción és a gazdasági növekedésen munkálkodtak. Korábban is jelen volt a dél-kínai-tengeri vita, viszont képesek voltak tárgyalás útján rendezni az ASEAN-nal és szomszédjaikkal. A második szakasz, ami lassan egy évtizede tart, több feszültséget hozott, amit egyfelől Kína megerősödése és az ez által okozott bizonytalanság váltott ki. Más részről viszont az USA-val felvett versengés is ehhez vezetett, hiszen **a kínai fél a kiegyensúlyozás politikája miatt célkeresztben érezte magát**, különösen a területviták szempontjából. Fu Ying szerint a probléma abból ered, hogy a 2012-es feszültségek során az USA a vitában részt vevő félként jelent meg. Az állásfoglalás aggodalmat váltott ki Kínából, s a kínai érdekek és szuverenitás védelmét vonta maga után.

A jövőben a csendes-óceáni biztonság fő kérdéseként az inkluzív vagy exkluzív biztonság választása fog megjelenni: Amerika szövetségesein

kívül más országok biztonságát is figyelembe veszi-e? Fu Ying elmondása szerint az ASEAN által hangsúlyozott ázsiai út közös biztonságát hangsúlyozta Xi Jinping elnök is.

Észak-Koreával kapcsolatban Fu Ying nem értett egyet a koreai miniszterrel, mivel a tárgyalás elvetése rosszabb irányba vezetné az országot. Az alaskai republikánus szenátor, Dan Sullivan azonban kiállt a koreai álláspont mellett, s **az amerikaiak nevében arra biztatta Kínát, használja fel konstruktívabban Észak-Koreára gyakorolt befolyását**. Lassina Zerbo, az Átfogó Atomcsend Szerződés Szervezete képviselője a kölcsönös tiszteleten alapuló párbeszéd eszközét javasolta, s a mielőbbi kezdet platformjául a szerződés szolgálhatna, hiszen e nélkül a mai napig nem lennének tisztában az észak-koreai tevékenységgel. Fu Ying szerint az északiak gyengeségük miatt igyekeznek felfegyverkezni magukat, ezért nem megoldás az elfordulás.

Készítette:

Bendarzsevszkij Anton, Eszterhai Viktor,
Gere László, Klemensits Péter, Polyák Eszter

PAGEO - Policy Brief

Felelős szerkesztő: Bendarzsevszkij Anton
Szerzők: Bendarzsevszkij Anton, Czirják Ráhel, Eszterhai Viktor, Gere László, Klemensits Péter, Polyák Eszter, Vajda Zita

Kiadja a Pallas Athéné Geopolitikai Alapítvány ©
HU-1054 Budapest, Szabadság tér 8-9
www.geopolitika.hu

ISSN 2498-7697

Képek Forrása:

- Wikimedia Commons
- Munich Security Conference, 2017.

Források:

- ATASZUNCEV, Alekszander: „Szankciókból nem lehet kevés”. In: Gazeta.ru, 2017.02.19., https://www.gazeta.ru/politics/2017/02/19_a_10534019.shtml (2017.02.26.)

- BIRNBAUM, Michael – PARKER, Ashley: Pence and Merkel embrace NATO but differ on transatlantic partnership. In: The Washington Post, February 18, 2017 https://www.washingtonpost.com/world/pence-and-merkel-embrace-nato-but-differ-on-transatlantic-partnership/2017/02/18/909c6a92-f55c-11e6-9fb1-2d8f3fc9c0ed_story.html?hpid=hp_hp-top-table-main_eurosecurity-725am%3Ahomepage%2Fstory&utm_term=.a1b749481452 (2017.02.27.)
- DEMPSEY, Judy: A Cracking Debate on the EU's Future. Carnegie Europe, February 17, 2017 <http://carnegieeurope.eu/strategieurope/68040> (2017.02.27.)
- DONAHUE, Patrick – MILLER Matthew: Germany Forging Post-Brexit Defense 'Road Map' With the U.K. In: Bloomberg, 2017. február 19. <https://www.bloomberg.com/politics/articles/2017-02-19/germany-forging-post-brexit-defense-road-map-with-the-u-k> (2017.02.27.)
- FUCHS, Richard A.: Munich Security Conference to stress the value of Europe. DW, 16.02.2017. <http://www.dw.com/en/munich-security-conference-to-stress-the-value-of-europe/a-37591503> (2017.02.27.)
- JONES, Sam és WAGSTYL, Stefan: „Concerns over Trump's foreign policy dominates Munich meeting”. In: Financial Times, 2017.02.19., <https://www.ft.com/content/42663438-f6b1-11e6-9516-2d969e0d3b65> (2017.02.26.)
- „Lavrovnak eszébe jutott a „hidegháború” Pence beszéde után” In: Republic, 2017.02.18. <https://republic.ru/posts/79838> (2017.02.26.)
- LOGINOV, Valentyin: „München összeütköztette Lavrovot Stoltenberggel”. Gazeta.ru, 2017.02.17., https://www.gazeta.ru/politics/2017/02/17_a_10531799.shtml (2017.02.26.)
- MSC 2017: "Pacific no more? Security in East Asia and the Korean Peninsula" 2017. február 18. <https://www.youtube.com/watch?v=YmB293uXx-0>
- Munich Security Report 2017: Post-Truth, Post-West, Post-Order? <https://www.securityconference.de/en/discussion/munich-security-report/>
- „Post-Truth, Post-West, Post-Order?” <https://www.securityconference.de/en/discussion/munich-security-report/munich-security-report-2017/> (2017.02.26.)
- Speech By Minister For Defence Dr Ng Eng Hen at the 53rd Munich Security Conference Panel Discussion on "Pacific No More? Security in East Asia and the Korean Peninsula. Ministry of Defense, Singapore Government. 2017. február 19. https://www.mindef.gov.sg/imindef/press_room/details.html?name=19feb17_speech2&date=2017-02-19#.WLP2qW81_IV
- Statement by Wang Yi, Munich Security Conference 2017, 17 February 2017. <https://www.securityconference.de/en/media-library/munich-security-conference-2017/video/statement-by-wang-yi/filter/video/>
- STEPHENS, Philip: „Pence pleases European ears at the Munich Security Conference”. In: Financial Times, 2017.02.18., <https://www.ft.com/content/88753842-f5e5-11e6-bd4e-68d53499ed71>, (2017.02.26.).
- The CTBT & North Korea Discussed at Munich Security Conference. München, 2017. február 17-19. CTBTO Preparatory Commission. <https://www.ctbto.org/press-centre/highlights/2017/the-ctbt-north-korea-discussed-at-munich-security-conference/>
- „USA alelnöke Oroszország felelősségre vonásáról beszélt Ukrajna helyzete miatt”. In: Republic, 2017.02.18., <https://republic.ru/posts/79836> (2017.02.26.)
- Wadhams, Nick: U.S. Policy on North Korea 'Not Working,' Chinese Official Says. In: Bloomberg, 2017. február 18. <https://www.bloomberg.com/news/articles/2017-02-18/u-s-policy-on-north-korea-not-working-chinese-official-says>

¹ A kifejezést Rogen Cohen használja a konferenciáról szóló beszámolójában. Forrás: Coen, R. (2017) The Russification of America. In: The New York Times, 17. 02. 2017.

<https://www.nytimes.com/2017/02/21/opinion/the-russification-of-america.html?smid=tw-share&r=2>

² „Post-Truth, Post-West, Post-Order?” – a jelentés az alábbi linken érhető el:

<https://www.securityconference.de/en/discussion/munich-security-report/munich-security-report-2017/> (2017.02.26.)